

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLJE TEKÍ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam.
3859. szám
4 oldal,
29 ban
1957,
július 25,
csütörtök

Lapunk tartalmából

- Testnevelés és sport (2. old.)
- Endre Károly: Válogatott versek (2. old.)
- Az ember láthatatlan szövetségei — a baktériumok (2. old.)
- Látogatás a nyugdíj-hivatalban (3. old.)
- Előirányzatok felül (3. old.)
- A mélyhűtés előnye az élelmi-szeriparban (3. old.)
- A világűrjáratás küszöbén (3. old.)
- Szovjet párt- és kormányküldöttség utazik augusztusban a Német DK-ba (4. old.)
- Megkezdődtek a szovjet-nyugati megbeszélések (4. old.)
- Az angolai autóbusszártsásgok alkalmazottainak sztrájkja (4. old.)
- Dulles rádióbeszéde (4. old.)

A jó gazda szorgalmával

Mindössze néhány hét telt el azóta, hogy megkezdődött a kenyérgabona betakarítása. Azóta megváltozott a mező arculata, az aranyosan hullámzó tengeri búzavetéseket kávéba gyűjtötte a szorgos emberi kéz. A kévekből keresztek készültek, a keresztek pedig asztalok. A székükön, a tanyavilág apró házai mellett magas asztalok emelkednek, mintegy biztatásul, hogy a földműves ember egész évi munkája nem veszett kárba.

A nagy munka, az aratás már csaknem teljes egészében befejeződött. A letarolt földeken az aratógépek, a kombájnok és a kaszások helyett traktor-, és igavonlatású eszközök állnak. A mezőgazdasági szakemberek és az elmúlt évek tapasztalatai bebizonyították, hogy a tarlóhántás, a nyári ugarolás kedvezően befolyásolja a terméshozamot. Ezért igyekeznek a parasztember elvégezni azt a fontos munkát is, mert már a jövő ősze gondolt, már most azt tervezgeti, hogy még jobb termést akar kicsikarni a földből.

A termőföldeken még nem fejeződött be a munka. Most teljes lendülettel tart a hordás, mert azt tartja a termelő, hogy a leartott gabonának az asztalban a helye, ott már biztonságban van. Az országutakon, a községekben, de leginkább a dűlőutakon megállás nélkül hordják a székereket a gabonát. A legtöbb helyen még éjszaka sem szünetel a munka. A jó gazda ebben az időszakban éjt nappallal tesz. A hordásra igen alkalmas az éjszakai munka, mert nem pereg a szem úgy, mint nappal.

A kenyérszabózatban a szorgalom dönti el az elsőseget. Aki többet dolgozik, aki nem kíméli az erőt, fáradságok nélkül gyűjtötte a nagy nyári munkát és érzi a felelősséget a dolgozó nép kenyéréért — az megérdemelten kerül az élre. Nem virtuoskodásról van itt szó. Távolról sem. Egészen másról. Az évi munka gyümölcsének begyűjtéséről, a dolgozó nép kenyéréért, az ország gazdaságáért. Mert nem nevezheti magát szorgalmas földművelőnek az a gazda, aki lustálkodik, késlekedik az évi kenyér begyűjtésével. Az igaz, hogy rajonunkban kevés olyan gazdálkodót találunk, aki kivonná magát a munkából. És ez biztató jel. Bizunk

abban, hogy az idei termés rövidesen a magtárakban, a hambárakban, a padlásokon, a zsákokban foglalja el helyét.

A betakarítás idején, a versengés ma már a termelő munkájának előrelendítőjévé vált. Szocialista és hazafias versenyeket kezdeményeztek a dolgozó parasztok, az állami és kollektív gazdaságok munkásai, tagjai, az egyéni gazdálkodók. És nem véletlen jelenség, hogy a szocialista egyesületek a legtöbb helyen élén járnak a munkában. Az elmúlt napokban kapta meg a rajoni versenyzásról az iratosi kollektív gazdaság, a szonnyai mezőgazdasági társulás és Muszka falu. Kérdemelték. A jó gazda szorgalmával, igyekvésével, odaadásával dolgozott. Az említett szocialista egyesületek dolgozói és Muszka falu lakosai csaknem befejezték a hordást és a tarlóhántást és teljes lendülettel csépelnek.

De nemcsak Iratoson, Szonnyán és Muszka faluban a cséplőgépek, ömlők az acélos mag, hanem rajonunk valamennyi községében és falujában. Százával, ezreivel telnek meg naponta a zsákok kenyérgabonával, örül a szem a tengeri, kövér buzaszem láttán. Verejtékes, hosszú hónapokig tartó munkáért fizet a föld. Fizet, megfizet jól fizet. Innen is onnan is érkeznek jelentések: husz mázsa hektáronkénti átlagtermés. Ez igen. Erre várt a termelő, erre az egész ország.

Ömlik a buza, ömlik a zsákokba. Hát lehet tétlenül, kibetett kézzel dologtatlanul állni ilyenkor? Nem lehet. Nem és nem. Minden munkabíró falusi gazdának, kollektivistának, állami gazdaságok munkásainak, társult, és egyéni gazdálkodó dolgozó parasztnak becsületbeli, hazafias kötelessége: erejéhez, tudásához mérten résztvenni a betakarításban. A hordás, a cséplés — ez most a legfontosabb feladat. Ezt kell szem előtt tartania minden termelőnek. Mert ha sikerül mindenféle szemvesztés nélkül betakarítani, zsákbá, magtárba gyűjteni a gabonát, nem okoz gondot a termelőnek, hogy lesz-e új kenyér, mert jut is, marad is, sőt, még eladásra is kerül belőle.

Földművesek! Hordjátok, csépeljétek, takarítsátok be egész évi munkátok arany-gyümölcsét!

Külföldi tudósok elismeréssel nyilatkoznak a romániai biológiai kutatásról

BRUSSZEL. (Agerpres.)
A belga fővárosban július 14. és 20. között tartották meg a klinikai biológia III. nemzetközi kongresszusát, amelyen meghívottként részt vett dr. Gheorghe Marinescu, az Akadémia infimikrobiológiai intézetének kutatója is.

A kongresszus nagy érdeklődéssel hallgatta meg a dr. Gh. Marinescu által előterjesztett két tudományos értekezést.

A munkálataik során Kurilsky francia professzor, Birnes amerikai és Ungar angolai professzorok, a kongresszus vezetőségének tagjai és a kongresszus más résztvevői annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy vegyék fel az együttműködést.

Gheorghe Apostol elvtárs részt vesz az SvSz Végrehajtó Bizottságának ülésén
Gheorghe Apostol elvtárs, a Román NK Szakszervezet Központi Tanácsának elnöke kedden reggel Moszkvában utazott, ahol részt vesz a Szakszervezeti Világszövetség Végrehajtó Bizottságának ülésén.

Apostol elvtárs elutazása alkalmával megjelentek a baranasi repülőtérre a következő elvtársak: Emil Bodnarus, Nicolae Ceausescu, Mogyorós Sándor és mások.

Apostol elvtársal egyidejűleg utazott az SvSz moszkvai ülésére Elena Teodorescu, a Szakszervezeti Világszövetség titkára is.

Városunk ismét nagy sikerű sportlétesítménnyel bővült. Rövidesen átadják rendeltetésének a versenyusztát. A Városliget szélén meg a múlt évben kezdte el az építkezési munkálatokat a TRCL négyes számú vállalkozó. A több, mint egyévi munka után küszöbön áll az építkezés befejezése. Még két-három hét és az uszoda megkapja vizet. A kétfényű, sima felületű vízben uszónk és vízőlőnk most már sporteszközökkel, köztöltő hódolatnak kedvenc sportjainak.

Megvalósult álom ez. És valóban így is van. Hiszen 40 éve tervezik a versenyusztát uszoda építését. A polgári-földesuri világban azonban ez csak terv ma-

ALBÁNIA

Az albán ifjúság is készül a moszkvai fesztiválra. Tiránában, Albánia fővárosában július 14-én kezdődött be az ifjúsági és diákpárti kiállítás, mely az év legnagyobb sportrendezvénye volt. A selejtező mérkőzéseken mintegy 72 ezer fiú és lány vett részt.

NEMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG

A Német Demokratikus Köztársaság fiataljai számos ajándékot készítettek és készítenek a fesztiválra. Az ország minden részéből érkező hírek szerint az ajándéktárgyak elszállításához 10 vonatserlevény szükséges.

FRANCIAORSZÁG

Több francia ifjúsági szervezet, köztük a katolikus ifjúsági szervezet, a francia ifjúsági szövetség, az ifjak kulturháza és a francia cserkész szervezet a napokban Orleansban nagyszabású ifjúsági összejövetelt rendezett. Az összejövetelen megtárgyalták a francia ifjúsági küldöttség részvételét a moszkvai fesztiválon.

JUGOSZLAVIA

A jugoszláv fiatalokat az eredeti leg tervezettnél jóval nagyobb számú küldöttség képviseli a szovjet fővárosban. A Jugoszláv Népi Ifjúsági Szövetség megligyelő küldöttségén kívül részt vesz a belgrádi Branko Krstmanovics egyetemi kórus, a ljubljani Szlovén Népi Együttés, továbbá néhány ének- és hangszerszóló. De részt vesznek sportolók is s így a moszkvai VIT-en mintegy 200 tagú jugoszláv küldöttség jelenik meg.

A jugoszláv fiatalok az 1947-es prágai fesztivál óta most vesznek részt először a nagy nemzetközi ifjúsági szemlén.

VIETNAMI DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG

A Vietnámi Demokratikus Köztársaság fiataljainak küldöttele már utban vannak Moszkva felé, hogy részt vegyenek a fesztiválon. A küldöttség táncosportja bemutatja majd a jellegzetes vietnámi kalaptáncot. Ez a tánc több évszázados múltra tekint vissza. A vietnámiak a fehér, pálmalevélből készült kalappal minden vágyat, minden szép gondolatot ki tudnak fejezni.

Nemsokára újra az országúton

Nagy keletje van most a betakarítás idején a tehergépkocsiknak. Tudják ezt az Autobaza szerelői és gépkocsivezetői is. A háromtagú leggyorsabb szerelő brigád: Margineanu Gheorghe, Maticea Ion és Hammer Miklós, igyekeznek mielőbb kijavítani a „beteg” gépkocsi motorját. Schmalz János gépkocsi-vezető a 25.001 rendszámú Ziss gépkocsi vezetője pedig kipihente már három hónapos fáradságát, amikor is hűtőjét hordott az IFET vágterületéről. Miután kijavították gépkocsiját újra az országutakat rojja majd, de ezúttal kenyérgabonát szállít a magtárakba.

Megvalósult álom

Elé. Ezeket azonban sikerült ledönteni, elhárítani és az említett uszoda környékén már felalott árkok várták, hogy elhelyezkedjen a csövek. Az uszoda végében nagy motoros szivattyút helyeztek el. Dumitrescu Adrian mérnök — aki a beszerelési munkálatokat irányítja — ott foglalatosskodik a dolgozók között. Megkérdezzük, hogy miért szükséges a motoros szivattyú? — Az árkokban összegyűlt vizet szivattyúzzuk ki, hogy azután a csöveket beköthessük az uszodába — kapjuk meg a pontos felvilágosítást.

Ha már a víznél tartunk, írjuk meg azt is,

nyára minden sportember érdekelt. Megtudjuk, hogy Stumper József, az építkezést vezető mérnök a németországi uszodaépítkezések tapasztalatai alapján az uszoda két oldalára számos megligyelő ablakot építtetett. Ennek a célja, hogy fényképezni, filmezni lehessen az uszoda moduláit. A fényképek és filmek alapján azután megvalósíthatják a versenyzők stílusát.

Megtudjuk, hogy az uszoda építése tulajdonképpen már befejeződött. Most az ugrórony építése, az uszoda körülvétele járhat el. készítése van soron. Részben elkészült az öltöző helyisége is. Ez csak ideiglenes megoldás, mert amikor tovább folytatják az építkezést, hogy megvalósuljon a fedett uszoda is, az öltözőket másutt helyezik majd el. A fedett uszoda megvalósítása azonban csak később időpontban történhet majd. Természetesen a vízvezeték lefektetése a legfontosabb feladat és remélhető, hogy három hét múlva befejezik ezt a munkát és augusztus 23-tól kezdve megnyílik az uszoda, amelyet egy millió lejes költséggel építettek. Még talán azt említjük meg, hogy az uszoda falába építettek be a hullámtörőket. Ez biztosítja az uszoda vízének hullámentes, sima felületét. Ugyancsak az uszoda falába építik be a világító berendezést, amely az esti versenyeken töl-gyöztes világitást szolgáltat.

(m. s.)

A gabonabetakarítás hírei

A rajon élenjárói...

Az elmúlt napokban a rajoni néptanács mezőgazdasági osztálya munkáirányító bizottsága úgy döntött, hogy kiosztja a rajon legjobb kollektív gazdaságának, mezőgazdasági társulásának és egy élenjáró községnek az élmunkás versenydíját.

Ebben az évben, de különösen a nyári kampány során, a nagyiratosi Ady Endre kollektív gazdaság került az első helyre. Az aratást itt végezték el leghamarabb, aratás után 100 százalékkal elvégezték a nyári szántást. A hordást 70 százalékkal teljesítették s jó néhány nappal előrébb megkezdték a cséplést. A hektáronkénti átlagtermés búzából meghaladja a 2.000 kilót. Megérdemelték a versenydíjat.

A mezőgazdasági társulások közül a szonnyai bizonyult a legjobbnak. Itt 90 százalékkal végezték el a kalászosok szűrése hordását, s útemenese halad a cséplés. A községek közül Muszka nyerte el a nyári kampány versenydíját. Itt aratás után 127 hektáron elvégezték a tarlóhántást.

...és akik lemaradtak

Sajnos ilyen is akad rajonunkban. Itt van például a Vladimirescu-i, a mondolaki és a csicséri kollektív gazdaság. Az említett kollektív gazdaságoknak még több, mint száz hektáron talpon áll a búzájuk. A kollektív gazdaságok vezetőtanácsainak a leghatékonyabb intézkedést kell foglalatossítani, hogy a lemaradást minél előbb pótolni tudják.

A kolozsvári városi néptanács országos városszépítési akciója

A kolozsvári városi néptanács végrehajtó bizottsága hazafias versenyre hívta az összes tartományi alárendeltségű városok néptanácsainak végrehajtó bizottságait. A verseny célkitűzése hazánk városainak jobb közigazgatása és megszüntetése a helyi erőforrások nagyobbarányú felhasználása által s a társadalmi tevékenységben részt venni óhajtó tömegek segítségével.

A hazafias verseny figyelemreméltó célkitűzései közé tartozik például az utcatisztításra szolgáló gépkocsik számának gyarapítása, a piacokon folyó élelmiszerárúszítás egészségügyi és tisztasági feltételeinek megjavítása, továbbá az élelmiszerüzletek és a vendéglátóipari vállalatok heti ellenőrzése.

A végrehajtó bizottság célkitűzései közé tartozik további 2500 négyzetméter utastik kikövezése megtakarított anyagokból, egy új park létesítése az IRISZ munkásmegyében, a vízvezeték- és gázhálózat kibővítése, továbbá az, hogy a Simion Barnutiurol elnevezett parkban külön gyermekparkot létesítsenek.

A lakáskörülmények megjavítása

Fogadás a prágai román nagykövetségen

PRAGA. (Agerpres.) — Ion Rab elvtárs, a Román Népköztársaság prágai nagykövete a Román Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási egyezmény 9. évfordulója alkalmából kóktálpártit adott a nagykövetség épületében. A kóktálpartin megjelent Vilám Siroky miniszterelnök, Zdeňka Fierlinger, a Nemzetgyűlés elnöke, Vaclav Kopecky, a Minisztertanács elnöke, miniszterek, Csehszlovákia Kommunista Pártja KB tagjai, művészek, állami- és pártaktivisták. Hasonlóképpen megjelentek a prágai diplomáciai testület tagjai is. A CFR-Giulesti népi ének- és táncegyüttes, amely angolai vendégrep-léséről hazatérően Prágában tartózkodott, az alkalommal művészi műsort adott elő.

A kóktálparti rendkívül szívesleg légkörben folyt le.

Az aradi korzón mindjárt kezdődik az esti séta. Siető emberek mennek el a könyvesbolt előtt. Egyikük-másikuk jutó pillantást vet a tarkafelű, izléses könyvekre, majd sietve továbbmegy. Mások megállnak. Nézelődnek, kérdezik. Sokan vásárolnak. Nyurga dík Kosztolányi műfordításait keresi. Már elfogyott — mondja a kedves, öszhajú elárúító. Egy-egy pillanatra kis csoport peredik össze a „stand” előtt. Tessék beállni, ide az asztal mögé — mondja Sándor bácsi, a „könyvterjesztő”. Elbeszélget a vevőkkel. Még kérdezték az ókét olvasmányokról... „Mi a legkedvezőbb portéká?” — kérdezzük. „A románnyelvű szabadvárás könyve” — mondja Sándor bácsi. Keresik is. Egy ifjú pár boldogan szurkolja le a pénzt. Az asszonyka szeretettel simítja végig az új szerzeményt. „Bébihoztát is szívesen megveszem”. „Halljuk valakinek a tréfás megjegyzését. Elnevezük az érdeklődőket. Van, aki csak úgy „mellékesen” áll oda. Nem mer megfogni semmit. Végigtekint a kincsekben. Csak szemével issza az újdonságokat. Mások bátrabbak. Mindent megfogtatnak. Olykor még a kiadást, sőt talán a

Könyvek

példányszámot is megnézik. Tanulmányozzuk a leendő olvasókat... „Anyu, ígérted, hogy megkapom Verné!” — nyafogja egy öklönyűt „olvasó”. „Igen, igen, de kiáradásra és még, kettőt nem lehet, nem győzőm” — mondja a mama. Végül Bandika, vagy Lacika — boldogan szorítja magához Dél csillagát. (A zsírfon lovagló hősné, hídha, nem lehet ellendülni. Tudniillik ötletes a könyv címlapja...) Anyuka is boldogan mosolyog. A nagymama már nem ilyen gyorsan határoz. A kisunoka még nem tud olvasni, de már nyaggatja a jó szülőt, hogy valami „mesét” magyarázzon... Lassan, tempósan megnézi a meséskönyveket. „Ez mennyi, az milyen?” — érdeklődik. „Öregbűstet” keres, mert úgymond már csak ezt látja szemre fogó világául... Jólillőzött férfi egyenesen Maupassant. Ek-szerék című válogatott novelláskötét veszi kezébe. („Két kötet, azonos a tavalival, de jobb” — hadarja a könyvterjesztő). Az olvasó-vevő megértően bólogat. „Látom, először is van. Szeretem a

tömr, mindenre felelő előszavakat” — mondja mintegy magának. (Milyen érdekesek is ezek az olvasók, tudnám. Egyiknek vastag a könyve, a másiknak nem jűzött, hanem kötött kellene. Van, aki „dizsművet” akar, a másik mentől olcsóbbat...) „Mit keresnek a leg-többször?” — kérdezem.

„Jókai és Mikszáth” — hangzik a válasz. Megtudjuk, hogy sokkal többet keresik, mint Mörizot. A falpraesett elárúító — a költők nagy barátja — ha verseshönyöröl érdeklődnek, úgy kicsiben le is vizsgáztatja a vevőt. Mit ismer meg, ki a kedves költője, milyen verseket szeret — záporoznak a kérdések. Aztán Arany, József Attila és a modern európaiak következnék.

Milyen Gagyi újregénye? — érdeklődik egy idősebb hölgy. (Az eladó ilyenkor kisebbajta „esszéi” mond el az íróról. De ezt tessék szőszesíteni vernék! Ervel, magyaráz, meggyőző — és mindezt a legnagyobb szeretettel...) Mig ott vagyunk a legkaposabb Krudy Alomból szűtt vendége. A borítólapon a jónap rajz, szinte Krudy-s hangulatot áraszt. A válogatás (Vigh Károly műve) ki-váló. Aztán meg annyit innak mostanában Szandor irójáról, hogy mindenki szeretne valamit olvasni a nyírségi buckák, az odon hangulatok irójáról. (Sándor bácsi egy fiatalabb kártránsnak jét is olvas egy-egy passzust... Ha behunyjuk a szemünket, máris a Vöröslaborgócsin vagyunk... Hányzor ballagott itt az aradi korzón a hűvös, szélcsin, hogy valahol, valamelyik kiskocsmában almozozzék Rezeda Kázmérről, vagy a Podolnői kisertről...) „Poporú pustalar” — olvassuk egy furcsa címlapu könyvben. Igen, ez Illyés Gyula híres szociológiai munkája — románul. Vajon most is úgy hat, mint mikor jó husz esztendővel ezelőtt, azokban a lázas, minden iránt jogékony napokban olvastuk? — gondolkodunk. „Mádanul de dragoste” — halljuk minduntalan. Ezt veszik még sokan. Talán a címe viszi el — mondja Sándor bácsi. De közben csak váltja a papírpénzt, tréfálkozik és nevet az olvasókat... Mert nevel... Az az egy-két mondat, aminek kísértében átnyújtja a kért könyvet, az olvasóban nyomtatlag Oszlő férj (látszik rajta a jogász) vaskos rendeltetést lapoz. Talán az árát latolgatja? — gondolkodunk.

Csacska lányok valami szerelmest kérnek, mások népdalokat. De keresnek mindent. Fogy a könyv. Így érti meg az ember, hogy az állandóan növekvő példányszámokban megjelöl hazai és külföldi könyvek hova lesznek. Eről az egy asztalról hány száz és száz könyv vándorol kis lakások könyvespolcára. Hány kedves órányújt az olvasónak, hány boldog pillanatot annak, aki ezen a július estén „Sándor bácsi boltjából” vásárol... Igaza van Jókainak: „Aki a könyvetek szereti, az soha nincs egyedül.”

(—y—s.)

MIT OLVASSUNK

ENDRE KÁROLY: Válogatott versek

„Szeret az országban aratnak. A beérte kenyérgabona tömött kékébe, majd egymás mellé sorakozó kesztyűbe gyűl a végtelen számtól-földeken. „Jó munka, gazdag termés” — tartja a közt is mely igazság rejlik ebben a néhány szóban. A jó munka gyümölcsének öröme az egész ország s szeretettel és elismeréssel fordul a győzelem kivívói felé...”

A kenyér: a test tápláléka — az életlelem, a lélek: a könyv. Hadd jelemesse alultrott is tiszta törömmel: kenyérgabonában, kenyéven egyaránt bőséges az idej termés. Mert igazság, hogy mindenkor szólunk azokról, akik jó munkájukkal ezt kiérdemelték.

En itt — előljáróban — egy olyan jó munka előtt hajtok elismerően fejet, amely ebben az esztendőben a magyar könyvkiadás területén hozott gazdag termést. Józsi elédettséggel készült elmondanom, hogy mennyire gondos és következetes az a törekvés, amelyet az Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó a hazai magyar költők prezntálásával kifejt. Az utóbbi időben megjelent verseskötvények szerzői közül — a teljesesség igénye nélkül — megemlítem: Kiss Jenő, Létay Lajos, Szemler Ferenc, Majtényi Erik, Szász János, Gellért Sándor nevét. Ehhez még hozzá kell tennem: a könyvkiadás könyvespolcain az elmúlt hetekben jelent meg Endre Károly temesvári költő „Válogatott versek” című kötele.

„Endre Károlyról, az idősebb költőgeneráció e kiváló tagjáról, az elmúlt esztendőig keveset tudott és hallott az új olvasókörzség. Pedig a hatvan éven felüli Endre Károly multbeli költői munkásságát két verseskötvénye fémjelzi: „Az ember, aki járva jár” (Budapest 1924). „Az ember a csillagok alatt” (Temesvár, 1947). Már az 1924. esztendőben történt első jelentkezését is megkülönböztető figyelemmel részesítette a kritika (például Kosztolányi Dezső is). A költői nyelvet és a formákat pompásan birtokló, mely és igaz érzéseket tolmácsoló költő mutatkozott be s ígért jövőbeni kiteljesedést...”

Mi történt, hogy 1924 után Endre Károly, az elismerés iriss s mondhatni: elkötelező babéraival a homlokán, hirtelen elmúlt? Ne daloljon az a költő, akinek sajátos lelkaikakra úgy hat az élet minden rezdülése, mint a hegedő hurjára szorított vonó?.. Mi történt azzal a humanistával, aki az első világháború poklában így énekel a katonáihoz: „Nos, jőj csapat, kisdás csapat, / Ti gyárak sapadit rabjai jertek, / S ti iriss fiúk, / Kiket rejtettek eddig a falusi házak és a kertek” — mert bár — úgymond a költő — „Az életünkbe durván beleléptek”, ő, a költő és ő, ezek a „szegény fiúk, még alig túl a huszon” s a többiek, az idősebbek, hinni tudnak abban, hogy a vérontózté Alpokból lehet, sőt: lesz tiszta viszonzás az otthonból... Az a költő, aki annyi láttát erővel („Vélelki Hrb”, „Veneto”, „A Juli hegyek lábainál”, „Emlékezés egy görzi halottára”, stb) mutatta meg háborút feltárolt verseiben a szenvedő szeretet, aki megálta a gyárak halványá sapadit dolgozóit, akik felpezsdített az addig „elrejtett” falusi emberek életfrissességé — ez a költő nem követte az ideált: a szeretetet és az embert továbbit utján?.. Az igazság az, hogy Endre Károly líráitól zengő szívvel, verssorok leírására áhítózz kezét foglalta a mindennapok kenyérgondja. Segítséget sehonnan sem várhatt. Mit törtődött a tőkeke világa azzal, hogy egy hívatott költő, aki-ből áradna a szépség és az igazság — hallgat?

Endre Károly második kötele azt bizonyítja, hogy a mindennapi

Számos baktérium „áll” már hosszú idő óta az ember „szolgálatában”. Ok savanyítják meg a tejet, érlelik meg a sajtokat. Más baktériumok hozzájárulnak a talaj termőképességének fokozásához, vagy segítséget nyújtanak a gyógyszer gyártásában.

A Szovjetunióban nagyszámu tudományos intézet tanulmányozza, a baktériumok életkörülményeit, tulajdonságaikat, az életműködésüket szabályozó törvényeket. Ezek közül legjelentősebb a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának Mikrobiológiai Intézete. Az intézet tudományos munkatársainak kutatásai egy sor tudományos és gyakorlati — termelési — kérdés megoldásához járultak hozzá. Ilyen értelmű munkát folytat sok kutató magukban az ipari vállalatokban.

„Fenol-évő” baktériumok

A cserepoveci kohászati üzem a ribinszki gyűjtőmedence közelében terül el. Ez az elhelyezés nem véletlen: az üzem tetemes mennyiségű vizet fogyaszt, hiszen vízzel hűtik az olvasztókemencéket, a kokszt, vízzel oltják el az izzó kokszt. Felhasználás után a víz jelentős részét visszavezetik a tóba.

Közismert tény, hogy a koksztgyártás során felhasználják víz-fenollal telítődik, ami ártalmas a vízben élő halak számára. Mivel a fenollal kevert víz uton nem lehet teljesen kivonni a vízből, a vegyszerek és biológusok előtt felmerült az a kérdés, hogyan lehetne mégis megszabadítani a tó vizét a fenoltól és ezáltal megmenteni a ribinszki tóban élő halakat?

A szovjet tudomány eredményeiből

Az ember láthatatlan szövetségesei — a baktériumok

A kérdést N. T. Putilina, a biológiai tudományok kandidátusa oldotta meg, akinek sikerült különleges „fenol-évő” baktériumokat kitenyésztenie.

Cserepovecban állították fel a Szovjetunió legnagyobb ipari berendezését a fenol tartalmú vizek biológiai tisztítására. A „fenol-évő” baktériumok — melyek életműködésük folyamán felbontják ezt a szúrós szagú, mérgező hatású vegyületet — csatornák vizébe telepítették. Ezeken a hosszú csatornákon — valóságos labirintusokon — vezetik át a fenollal szennyezett vizet. A láthatatlan munkások lelkiismeretesen teljesítik feladatukat: elpusztítják az utjukba kerülő fenolokat.

Növelik a földgáz természetes nyomását

Gyakran előfordul, hogy a kutakból előtörő földgáz nyomása az évek folyamán érezhetően csökken és így már nem képes a felette lévő kőolajat felemelni a réteg szintjé fölé. A mikrobiológiai intézet munkatársai újszerű eljárásról dolgoznak a természetes gáznyomás növelése érdekében: éspedig arra törekednek, hogy növeljék a petróleumrétegekben lévő baktériumok életműködését. Arra a megállapításra jutottak, hogy a baktériumok „ételet” kell, szükséges tehát a petróleum rétegekbe tápanyagokat bevinni. Ebben az esetben, hál a mikroorganizmusok „munkájának”, a kőolaj átalakul földgázzá és ilyen-

módon emelkedni fog a gáz nyomása. Az érdekes új módszerrel most nyolc kísérletet.

A filmgyártás segítségére

Számos mikroorganizmus rendelkezik különböző, igen érdekes tulajdonságokkal. Előfolyamataik során például egyesek az ember számára igen értékes anyagokat termelnek, mint például antibiotikumokat, vitaminokat, fermentumokat, szerves savakat és egyéb anyagokat. Ezért a mikroorganizmusok „munkáját” egy hatalmas vegyi kombinát tevékenységével hasonlíthatnánk össze. A szovjet tudósok megkísérik felhasználni a baktériumokat ezt a tulajdonságát, nemcsak új vegyületek előállítására, de különböző technológiai folyamatok tökéletesítésére is.

Ismeretes például, hogy a filmgyártás során mennyiségű filmszalagra van szükség. Ahhoz, hogy a régi szalagokat újból fel lehessen használni, először el kell távolítani felületéről a fényérzékeny emulziót és az alatta lévő zselatinréteget. Ez eddig bizonyos savak és alkalicus anyagok segítségével történt, ami hosszadalmas és költséges eljárás, nem is szólva arról, hogy árt a filmnek.

A biológusok arra a gondolatra jöttek, hogy a „mesentericus” nevű baktérium által kiválasztott „proteaz” nevű fermenttel kísérletezzek, melynek az a tulajdonsága, hogy a proteinek — a fehérjék — feloldja. Miután a zselatin is fehérje, felvetődött a kérdés, nem lehetne-e baktérium-ferment segítségével megtisztítani a filmet, az

őket borító zselatin-rétegtől?

A kérdéssel I. D. Kaszatkina, a biológiai tudományok kandidátusa foglalkozott. Elsősorban arra volt szükség, hogy a baktériumokat hozzá szoktassák az új táplálék „elfogyasztásához”. A baktériumokat olyan táptalajra helyezték, mely egyenlő szennőrásként — ami nélkül az élet lehetetlen — zselatint tartalmazott. Hogy éhen ne haljanak a mesentericus-baktériumok kénytelenek voltak zselatint fogyasztani és közben proteazt választottak ki, így duplán pusztították a zselatint.

Most már csak azt kellett megvizsgálni, vajon ipari méretekben használható-e az eljárás? Néhány liter folyadékba, melybe a zselatinon nevelt baktériumok fermentjét keverték bele, elhelyeztek 30 kiló használt filmszalagot. Tizenöt perc alatt eltűnt a szalagról a zselatin nyoma is.

Harcban a mikroorganizmusok ellenségeivel

A mikroorganizmusok világának is megvan a maga pusztító. Az úgynevezett bakteriofágok (baktérium-évők) halálos veszélyt jelentenek a mikroorganizmusok számára és a hasznos mikroorganizmusok elpusztítása révén tetemes károkat okozhatnak az embernek.

Nemcsak a baktériumok, de az ember számára hasznos más mikroorganizmusok is ki vannak téve a fagok pusztításának. Így például az actinomicetes élevezési gom-

Szombaton ismét nemzetközi mérkőzés lesz Aradon

A Locomotiva stadionban szombaton délután hat órai kezdettel rendezik meg a csehszlovákiai Gottwaldov város válogatott labdarugócsapatának mérkőzését a Flamura Rosie UTA együttesével. A Gottwaldov város válogatottja az ottani A) ligás csapatra épül és az együttest néhány jóképessé B) ligás játékos is erősíti. A város A) ligás együttese a bajnokság hatodik helyezettje, míg a B) ligás csapat a második helyen áll. Előzőleg négy óra 45 perces kezdettel kerül sor ugyancsak a Locomotiva stadionban a törpe bajnokság rangadóira a Flamura Rosie UTA és a Progresul csapatai között.

A fenntartott jegyeket tagok részére csütörtök délután 4—8 óra között árúsitják a Pronosport üzletében, ugyancsak jegyvető lesz pénteken ebben az időpontban és szombaton délelőtt 8—12 óra között. A rendező egyesület közli, hogy tagjegyeket csak elővételben árúsítanak, a mérkőzés előtt a stadionban a tagok részére fenntartott jegyek már nem vehetők át.

Ma kezdődik a „Béke Kupa” teniszverseny

Immár ötödik esztendője a Flamura Rosie UTA sportközösség teniszszakosztálya városunkban rendezi a Béke Kupa teniszversenyt, amelyen az ország élvonalbeli teniszezői vesznek részt. Az elmúlt öt esztendő találkozó során színvonalas küzdelmek alakultak ki, s a hagyományokhoz híven, — no meg a benevezések alapján — a verseny ezalkalommal is érdekes küzdelmeket ígér.

A verseny célja, hogy védők és főleg fiatal játékosok alkalmat nyiljék élvonalbeli sportolókak összemérniük tudásukat, s a találkozó során egyéni helyezéseket érhesse-

nek el. A verseny célja, hogy védők és főleg fiatal játékosok alkalmat nyiljék élvonalbeli sportolókak összemérniük tudásukat, s a találkozó során egyéni helyezéseket érhesse-

Lapzártáig a következő versenyzők benevezéséről számolhatunk be: Nagyváradról: Benedek dr., Nagy Bálint és Petrovics, valamint Avram, Major és Liszka.

Sztálinvárosból: Tiriac és Mina Brenner.

Kolozsvárról: Baia, Gidrai, Drimbareanu, Faur, Tegedy, Sopa, Komoróczy és Ujfalvy, valamint Kondeffy, Pusztay Katalin és Komoróczy.

Bukarestből: Jufietta Namian, Ec. Rosianu E. Rosianu, Mariana Nienlescu, Rákossy, Turdeanu, Anghelescu, Viziru, Cristea, Slapciu és Burcescu.

A Béke Kupa küzdelmei városunk teniszezői közül részvesz Grünwald, Piro, Albert, Löwinger, Teareanu, Sajji és Horváth, valamint Glattné, Bauer, Grünwaldné és Héder.

A verseny ma reggel 9 órakor kezdődik a Flamura Rosie UTA marsparti pályán.

bák, melyek segítségével állítják elő a sztreptomocint, teramicint és más antibiotikumokat. A „mikroorganizmus-évők” jelentős mértékben csökkenthetik az antibiotikum gyárak termelését, ezenkívül komoly károkat okozhatnak a tejtermékek gyártásánál is, mivel a tej szükséges fermentációja ugyancsak baktérium segítségével történik.

A sajtygyárakban már régebben észrevették, hogy a tej fermentációja gyakran igen meglassul, sőt teljesen meg is áll, minden látható külső ok nélkül. Ezt a jelenséget könnyen meg lehetett magyarázni, amikor az elektronmikroszkop alatti megfigyeltek a csökkent aktivitású tejsavbaktériumokat és látták, hogyan pusztítják el őket a bakteriofágok.

A baktérium-évők elleni harc kérdésevel L. I. Rautenstein, a biológiai tudományok kandidátusának vezetésével nagyszámu kutatócsoport foglalkozott. Megállapították, hogy a formol, kalciumklorát, kalciumhipoklorit különösen gyorsan pusztítja el a fagókat. A baktérium-évők elleni harcban igen nagy segítséget nyújtanak az ibolyatüli sugarak is, melyek elpusztítják a baktériumok ellenségeit.

A kísérletek jelenleg abban az irányban folynak, hogy olyan baktériumfajtaikat tenyészteszék ki, melyek ellenállnak a bakteriofágok pusztításának.

Megjegyzendő, hogy a bakteriofágok gyakran igen hasznosak is lehetnek, mivel sokan közülük az emberre ártalmas, kórokozó baktériumokat pusztítanak el és ennek következtében sikerrel alkalmazhatók a gyógyászatban.

A tudósok egymásután fedezik fel a mikroorganizmusok világának rejtelmeit és kényszerítik őket arra, hogy az ember céljait szolgálják.

A Világijusági Találkozó sporthírei

Hazánk VIT küldöttségét Moszkvában Szverdlovsk rajon fiatalasága látja vendégül. A szovjet ifjak szeretettel, lelkesedéssel és alaposággal készülnek hazánk ifjú küldöttségének fogadására. Ötven fős csapat vállalta a tolmács és vezető szerepét. Hogy megfelelően teljesíthessék kedves feladatukat a Szverdlovsk rajoni főiskolások egy része foglalkozott a román nyelv elsajátításával és elkészítette a fővárosi, valamint a környéki együttes kirándulások tervét. A rajon fiatalasága igyekezett megismerni azoknak a hazáját, akiket vendégül látnak. Már hónapokkal ezelőtt a rajon minden vállalatában, intézményében, iskolájában tanulmányi köröket szerveztek, amelyek keretében hazánk földrajzát, történelmét, népgazdaságát és kulturáját tanulmányozták.

A közelmúltban a Szovjetunióban járt egy ceyloni parlament küldöttség. S. Nadesan szenátor a többiek között a következőket mondotta a Fesztivál című lap munkatársának: „A Világijusági Találkozó egyik legnagyobb jelentősége, hogy újlag bebizonyította azt az igazságot, amelynek lényege: az ifjúság és kö-

del semmiben sem különbözik egymástól, hanem azonosak. Hazánkban, Ceylonban az ifjúság előkészületei befejeződtek. Néhány nap múlva első ízben sétálnak majd Moszkva utcáin Ceyloni ifjak.”

Franciaországot nem kevesebb, mint kétezer ifjú képviseli Moszkvában. A háromszáz tagú sportküldöttség kívül a francia fiatalok részt vesznek a VIT majdnem valamennyi művészeti eseményén.

A román sportolók közül többen nyilatkoztak a várható eredményekről. I. Popa ökölvívó edző szerint, ha Moszkvában „kijön a lépés”, több aranyéremre számíthatunk. Zeller Ella érdemes sportmesternő a következőket mondotta: „A magyarokkal, angolokkal, csehszlovákokkal „tűzdel” mezőnyben nehéz feladat előtt állunk. Válogatottunkban több fiatal szerepel, remélem mind az ujoncok, mind pedig az „öregék” megállják a helyüket.” Rodica Sadeanu, a női röplabda válogatottunk kapitánya nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a moszkvai torna világbajnokságnak felel meg. Jelen lesznek legerősebb párizsi ellenfeleink, a csehszlovákok, a szovjet válogatott, a bolgárok, lengyelek.

Uruguay nem kerül be a labdarugó világbajnokság 16-os mezőnyébe

Dél-Amerikában megszületett az 1958. évi világbajnokság első, valóban nagy meglepetése. A selejtezők 12. csoportjában Uruguay és Paraguay eddig Columbia ellen játszottak le két-két selejtező mérkőzést. A közelmúltban Asuncionban, tehát Paraguayban került sorra az első Paraguay—Uruguay találkozó. A mérkőzés favoritja a korábbi eredmények alapján Paraguay volt, de mégis meglepetésként hatott, hogy ez az együttes 5:0 arányban győzött. A fejlődő eredménye 1:0 volt. A visszavágó július 28-án Montevideóban lesz, de ennek eredménye már nem lényeges. Paraguay behozhatatlan előnnyel vezet. (Paraguay ugyanis mindkét mérkőzését megnyerte Columbia ellen, Uruguay viszont az egyik mérkőzésen csak döntetlent ért el.) A 12. csoportban most ez a helyzet:

Paraguay	3	3	—	11:2	6
Uruguay	3	1	1	2:6	3
Columbia	4	—	1	3:8	1

Talán egy ország csapata sem dicsőítható olyan nagy nemzetközi

A rajoni bajnokság eredményei

A rajoni bajnokság eredményeit a következők: Zimandujalu—Kovaszinc 5:0, Scentea—Szentlény 2:0, Sajtény—Nagylak 1:0, Pereg—Szemlek 3:0 (forait).

A csoportgyőztesek döntőjét Körtősen játszoták le, amelyet a hazai csapat nyert meg 2:1 arányban Pankota ellen. A labdarugó bizottság azonban a mérkőzést 3:0 arányban

Pankota javára igazolta azért, mert a körtősieket Cilant igazolatlanul játszották, s a kurtősieket a visszavágó mérkőzésből is kizárták. Így a rajoni bajnokság győztese Pankota csapata.

A városi bajnokság csoportgyőztesek mérkőzésén Sága—Mikélaka ellen 4:0 arányban győzött. A visszavágóra jövő vasárnap kerül sor.

Látogatás a nyugdíj-hivatalban

A városi néptanács székházának földszintjén helyezték el a szociális hivatal irodáit, melyet népiesen nyugdíj-hivatalnak neveznek. Naponta sok száz embernek akad itt elintéztetve.

A hivatalos fogadási idő déli 12 és 2 óra között van, de sokan annyira türelmetlenek, hogy már reggel megjelennék és kérdéseiket ostromolják a tisztviselőket. A közönség türelmetlensége érthető, bár figyelembe kell venni azt is, hogy az aránylag kevés létszámú személyzetnek rengeteg teendője van.

Papescu Rozáliától, az osztály főnöknőjétől kerek felvilágosítást, hogy milyen természetű ügyek tartoznak ide.

Legtöbb munkát igényel a nyugdíjasok ügyeinek elintézése — mondotta — de van egyéb intézni való is. Csupán Aradon sokezer nyugdíjas van. Május 15 óta ugyan csak itt intézik Arad-ra jött nyugdíj-számlák ügyeit is. Mindenkinél sűrűsége elintézése. Mi mindent megteszünk, hogy rendben és gyorsan intézzük el a kéréseket, de nem tudunk dolgozni, ha egész napot át fogadjuk a kérdéscsoportokat. Sikerdült elérni, hogy minden beérkezett ügyet legkésőbb 10—15 nap alatt elintézzünk.

Bizonyítékul megmutatja a szekrényeket, a beérkezési és elintézési könyveket. Közben Ehling Katalin elvtársnő lép be és elpanaszolja, hogy tanúbizonyítékot kérnek tőle, holott ő azt már a múlt hónapban beadta. A főnöknő személyesen kivizsgálja az esetet, megtalálja a bizonyítékokat az ügyosorban és azonnal orvosolja a panaszt.

— Mi egy nyugdíjügy elintézésének sorrendje?

— Ha valaki a törvény által előírt feltételekkel rendelkezik, jelentkezzen munkahelyén a személyzeti osztályon. Ott összeállítják az előírt iratokat és átadják nekünk.

Legtöbb akadály a szolgálati évek bizonyítása körül mutatkozik. Nagyon sokan semmiféle irattal sem tudják igazolni, különösen a régebbi időkben végzett szolgálatokat. Megfelelő bizonyítékokkal, tanúkkal ezt is lehet pótolni. Ilyen esetekben a kedden és pénteken délután ülésező bizottság dönt.

Ha az igazoló iratok rendben vannak, átvesszük a nyugdíjkérvényt és a nyugdíj-megállapító bizottság elé terjesztjük.

— Itt mit értenek el?

— A hónap elején beadott kérvényeket még abban a hónapban, a későbbiek pedig a következő hónapban intézik el. Itt megállapítják a nyugdíj-fogyszámlát és a nyugdíj-összeget. Az első nyugdíjat a kérvény beadása utáni hónaptól kezdve fizetik, még akkor is, ha személetesi vagy más okok miatt, első esetben későbbben kapják kézhez. Ettől kezdve a postás minden 10—20—28 közt házhöz viszi, semmiféle formáság nincs többé.

— A kartella-pénz hogyan kapható meg?

— Aki már nyugdíjas, külön beadványban kell kérnie a kartella-pénzt. Ezt is az illető minden hónapban, posta útján kapja kézhez. Ugyancsak itt kell kérni az első nyugdíj kézhezvételét után a nyugdíj-járadásról szóló határozatot, majd utána a nyugdíj-könyvecskét is.

A nyugdíjakon kívül itt végzik a sokgyermekes anyák nyilvántartását. Itt kapott Ciornohac Elena, Szatortul utca 20. szám alatti lakos és még kilencvenegy arra rászoruló beteg nyugdíjas, fűrdő és üdülő beutaltatást. Ide tartozik a beteg öregek két kórháza, a népkonyha, a nyugdíjasok önszervező egyesülete, a vakok, siketnémák, izétele, a nyugdíjasok családi segélye, stb.

Meglátogattam a könyvelési osztályt is, ahol a pénzügyi nyilvántartást vezetik. Elmerülve dolgoztak a tisztviselők. Nincs elmaradás, mert több megfelelő felkészültségű nyugdíjas értékes segítséget nyújt a kényelmes tisztviselőnek. Itt is igen sokan érdeklődnek járandóságuk ügyében. Comonas Rozalia és a többiek a legnagyobb készséggel adnak felvilágosítást.

Visszatérve a nyugdíjasok előszobájába, feltűnik, hogy milyen sokan várakoznak. Igaz, még nincs 12 óra, de azért mégis úgy gondolom: meg kellene találni a módját, hogy valaki már kint utbaigazítsa őket. Legtöbbjük idős és egyszerű ember, nem csoda, ha nem ismerik ki magukat a szabályok és formások között. Megértéssel kell foglalkozni ügyükkel, hiszen mindegyikük a társadalomnak értékes munkát végzett, megérdemlik a figyelmességet, a megbecsülést.

B. L.

Előirányzatok felül

A csálai ICIA szerződéselőtelap országos viszonylatban is jelentős fontossága: Ez az ötven darab-számra kerül ki innen minden évben a belföldi fogyasztásra és exportra szállított sertés. Egyike a „földi” sertéshizláló telepeknek azért is, mert az előirányzott hízalási lervet darabonként tulszárnyalják.

Ez év első felében például az 50 kilón felüli sertéseknél, az első hízalási szakaszban, az előirányzott 380 gramm napi súlyszaporulat helyett 406 grammot értek el darabonként. A később előirányzott 450 gramm helyett, a napi súlyszaporulat darabonként 507 grammra emelkedett. Hasonló eredményt értek el 50 kilón aluli sertéseknél is. Itt az előirányzott napi 225 gramm súlyszaporulat helyett 250 grammot értek el.

E kiváló eredmény eléréséhez nagyban hozzájárultak az ohyar-sértésdondozók, mint Mészáros Antal, Ciupe Dumitru, Faur Antal, Moise Teodor stb. mások.

IRÓZÁS

Ma, július 25-én, változékony időjárás, főleg nappal felhős égboltozat. Kiseb helyi esők. A hőmérséklet kissé emelkedik, nappal 22—28, éjszaka pedig 11—15 fok között lesz. Gyenge szél.

A következő három napon szép idő várható.

A mélyhűtés előnye az élelmiszeriparban

Az élelmiszerüzletekben, a családok háztartásában naponta nagy mennyiségű könnyen romló élelmiszer fogy el. Ilyen könnyen romló élelmiszer: a hús, a hentesárú, tej és tejtermék, hal, zöldség és gyümölcs, stb. Ezeknek az élelmiszereknek hosszabb időre való tárolására a mérnökök, technikusok, a tudósok megtalálták a megoldást. A legkényesebb megőrzési eljárást hűtésnek hívják. Így ma már az élelmiszerüzletekben villany-, vagy jégkészítés hűtőszekrényeket készítenek, hogy az árukat megőrizze a romlástól. Így még 2—3 napos hűtéses tárolás után is élvezhető az élelmiszer. De hogy olyan élelmiszert is tárolni tudjunk, melyet csak hosszú hónapok után fogyasztunk el, csak mélyhűtés után válik lehetővé.

A hosszabb időre tárolandó húst, gyümölcsöt, zöldséget mélyhűtő kamrákba zárják és 20—30 fokra hűtik le. Így például a hús a fagyasztás után is megtartja színt, ízét és kellemes szagát. A gyümölcs és zöldségek pedig épp olyan frissek maradnak, mintha most szedték volna le a fáról, vagy a földről. Csupán arra kell törekedni, hogy a hűtésre szánt gyümölcs- és zöldségféle kiváló minőségű legyen, mert a hűtés nem fokozza a nedvességet, sem pedig a cukortartalmat a gyümölcsben, csupán megőrzi eredeti állapotát.

A mélyhűtésnek másik előnye, hogy a fagyasztott élelmiszerárú ipari feldolgozása és fogyasztása való forgalombahozása, önköltsége is csökken. Például a gyárilag konzervált zöldségből a fagyasztott az egykilós dobozban csak 600 gramm borsó kap és a többi sós lé. Míg a fagyasztott borsóból az egy kilo a fagyasztás után is egy kilo marad. Előnyvel jár a csomagolás, szállítás is. Nem kell annyi csomagoló doboz, láda, stb.

Ma már nemcsak külföldön, de hazánkban is nagy keletje van a mélyhűtött élelmiszernek. Hazánk felszabadulása után, számos nagyvárosban mélyhűtő vállalatok létesítettek kormányunk. Az aradi Frigorifer mélyhűtő vállalat a legkorszerűbb élelmiszertároló vállalatok közé tartozik. A korszerű, nagy befogadó-képességű mélyhűtő aknában több város élelmiszerét tárolják. A vállalat saját jéggyára pedig jéggel látja el a lakosságot és a hűtővagonokat az utra.

Az elért eredmények mind több fagyasztott győzték meg a mélyhűtés előnyéről, így a mélyhűtő vállalatok nagy népszerűségnek örvendenek és az elért eredményekkel betöltik az élelmiszertárolásban reájuk háruló szerepüket.

Lengyel András, az aradi Frigorifer mélyhűtő vállalat igazgatója

A VILÁGÜRHAJÓZÁS KÜSZÖBÉN

Irta: V. FJODOROV

szervezetre gyakorolt hatásával folytattak. Kísérleti állatként kutyákat használtak. Bezárták a kutyákat a rakéta felső végének legmenetesebb részébe. Ugyancsak ide helyezték el azt a készüléket, amely automatikusan regisztrálta a fülkében uralkodó hőmérsékletet és légnyomást, valamint a kutyák testének hőmérsékletét, a légzésrészletét és a pulzust. A fülkében felszerelt filmfelvétel pedig pontosan rögzítette, hogyan viselkednek a kutyák repülés közben. A rakéta óránkénti 4300 kilométeres sebességgel haladt, elérte a 110 kilométer magasságot. A magasban a fülke elvált a rakétától és ejtőernyővel a földre ereszkedett.

Egy másik kísérlet alatt a kutyákat oxigénpalackos buvárszerűséggel látták el és egy nem légmentes fülkébe zárták. A nyitott fülke meghatározott magasságon automatikusan elszakadt a rakétától és ejtőernyő segítségével ugyancsak a földre ereszkedett.

Mindkét esetben a kutyák szorosan a földet értek. Semmi káros tünetet, elváltozást szervezetükben nem észleltek. Viselkedésük a repülés után teljesen normális volt. Ez azt bizonyítja, hogy az ember is végezhet rakétarepüléssel.

MESTERSÉGES BOLYGÓK

A rakéták segítségével sokmindent sikerült megtudni az atmoszféra felső rétegeiről. De ezeknek a kutatá-

soknak van egy hiányosságuk: éppen az, hogy a rakéta rendkívül rövid ideig tartózkodik nagy magasságban. Voltaképpen ezért van szükség automatikusan működő laboratóriumra — mesterséges bolygóra.

A mesterséges bolygó kiölvése természetesen sokkal bonyolultabb feladat, mint a rakéta-kutatás. A tudósoknak nem egy nehézséggel kell megküzdniük. A bolygónak nem szabad terjedelmének és súlyának lennie. Ahhoz, hogy a bolygó a pályájára kerüljön, amelyen forognia kell majd a föld körül, a rakétarendszert sokszáz kilo üzemanyagfogyasztást követően. Tehát minél súlyosabb a bolygó, annál bonyolultabb és nagyobb kell legyen a rakétakészülék. Mindenekelőtt tehát ezt a nehézséget kell elhárítani. Ezért bátran állíthatjuk, hogy a bolygó megépítésének egyik alapvető feltétele — a tömörség és kis súly.

A bolygónak sajátos tudományos laboratóriumnak kell lennie, amely sokoldalúan fel tudja tartani mozgása közben az atmoszféra felső rétegeinek geozikáit. Regisztrálnia kell a kozmikus sugárzásokat, a föld mágneses mezejének feszültségét, a nap korpuszkuláris kisugárzásait, a mikrometeorok és meteorok erejét és energiatartalmát. Ugyanakkor minden rögzített adatot pontosan továbbítani kell a földre. A bolygót tehát megbízható és pontos műszerekkel, készülékekkel és rádióállomással kell ellátni, csak így biztosítható a kísérlet sikere.

Végül nagy nehézséget jelent a bolygó eljuttatása leendő pályájára,

Előirányzatok felül

Péntek, július 26

BUKAREST I. 6.00: Hírek. 6.15: Könyvzene. 6.45: Román népi zene. 7.00: Hírek és központi lapszemle. 7.07: Zene. 7.15: Jöreggelt gyerekek. 7.30: Közlemények és zene. 7.45: Esztrád zene. 8.15: Lapszemle. 8.30: Zene. 9.00: Román könyvzene. 9.30: A szovjet gyermekek dalaiból. 10.00: Operazene. 13.00: Hírek. 13.05: Román népi zene. 15.00: Hírek. 15.05: Déli hangverseny. 15.45: Román népi zene. 16.15: Moszkva beszélt. 16.45: Bkedalok. 17.00: Hírek. 17.19: Hegedű és zongoraszámok. 18.00: Új dalok. 18.45: Szórakoztató zene. 19.00: Hírek és kommentár. 19.10: Román népi dalok és táncok. 19.45: Válaszoló hangverseny. 20.00: Könyvzene. 20.15: Rádiószínház. 21.24: Könyvzene. 22.00: Hírek és sport hírek. 22.30: Népi dalok és táncok. 23.10: Szimfonikus hangverseny. BUKAREST II. 14.00: Hírek. 14.03: Dalok. 14.20: Népi zene. 14.40: Könyvzene. 15.00: Közlemények és zene. 15.15: Zenekari hangverseny. 15.40: Könyvzene. 16.00: Hírek. 16.20: Népi zene. 17.00: Énekesszámok. 17.15: Háztartási tanácsok. 17.25: Esztrád zene. 18.00: Hírek. 18.45: Közlemények és zene. 18.55: Orvosi tanácsok. 19.00: Dalok. 19.30: Könyvzene. 20.03: Szimfonikus zene. 20.23: Könyvzene. 21.00: Hírek. 21.05: Népi dalok. 21.45: Esztrád hangverseny. 22.30: Hangszerszólók. 23.00: Hírek és sport hírek. 23.15: Éji hangverseny.

BUDAPEST (KOSSUTH). 5.00: Falurádió. 6.00: Jöreggelt. 7.00: Hírek. 8.10: Operettészletek. 8.50: Katonadalok. 9.10: Zenekari hangverseny. 10.00: Hírek. 10.10: Óvodások műsora. 10.30: Fuvószenekar. 11.00: Illés Béla elbeszélése. 11.30: Dalok. 12.00: Hírek. 12.10: Táncczene. 13.15: Népek dala. 14.20: Operakészletek. 15.00: Könyv melódia. 15.40: Adam Jenő. 1. Vonószenes. 16.00: Hírek. 16.10: Olasz könyvzene. 16.50: Örültek vagy gazemberek? Egy törvényszéki szakorvos praxiséből. 17.00: Szív kiűld. 18.00: Hírek. 18.15: Francia, ír és olasz dalok. 18.40: Az ifjúság fóruma. 19.00: Beethoven-Goethe dalok. 19.10: Te csak aludt Lilium. Emlékműsor Csontos Gyuláról. 19.45: Sporthíradó. 20.00: Esti krónika. 20.25: Jószerzők gyerekek. 20.30: Tessedk választam. 22.00: Hírek. 22.20: Az ezeregyéjszaka meséi. 11. 22.50: Lengyel Zenei Hét. 24.00: Hírek.

BUDAPEST (PETŐFI). 6.00: Reggeli zene. 7.10: Falurádió. 14.00: Hírek. 14.20: Dalok, hangszerszólók. 14.52: Szkrjabin: III. szimfoniát. 15.40: Husz perc könyvzene. 16.00: Rádios Józsi és zenekara játszik. Nyíri Erősi énekel. 16.40: Részletek Pálfalvi Nándor „Májusi eső” című könyvéből. 17.00: Bravur-számok fuvószenekarral. 17.15: Részletek Puccini Tosca című operájából. 18.00: Lalo: Gordonkaverseny. 18.25: Vidám ritmusok. 19.00: Hírek. 19.05: Heti hangversenylauz. 19.50: Filmzene. 20.15: Zenei anekdoták. 20.30: Ansbachi Hét 1957. Közvetítés az ansbachi Szent János templomból. Bach hangverseny. Vezényel Kurt Thomas. 21.00: Hírek. 21.20: Kölpolitikai kérdésekre válaszolunk. 21.30: Madarász Katalin és Vass József énekel, Bige József furulyázik. 22.00: Táncczene.

HIREK — KÖZLEMÉNYEK

Az ujonnan megnyílt „ARTEX” mértéknélküli osztályán

ARAD, Köztársaság utja 94 szám, a következő elsőrendű minőségű és korszerű szabású női és férfi ruházati cikkek állnak a vásárlók rendelkezésére:

SZOKNYÁK, BLUZOK, STRAND, UTCAI ÉS ESTÉLYI RUHÁK, KOSZTUMOK SZÖVETBŐL, TROTUS ÉS BALON ANYAGBOL, TAVASZI, ŐSZI ÉS BALON KABATOK, KÜLÖNBÖZŐ SZABASFORMÁK, FERFI ÖLTÖNYÖK, ELŐRENDÜ SZÖVETBŐL, NY ÁRI ZAKOK, KOLON NAD-RAGOK, BALONKABATOK, SPENCEREK.

Fenti ruházati cikkek félkész állapotban vannak és a megrendelés után 2—3 napon belül készen állnak.

Főkönnyűlő

alkalmazunk, aki a faiparban jártas, a Belényes-rajoni loan-i fűrésztelépünk részére.

Jelentkezni

az IFIL aradi központjánál (I. C. Frimu utca 20), a könyvelésnéknél lehet.

Használgák az állami taxikat

- olcsók
- gyorsak
- kényelmesek

Telefonszámok: 39—24 (CFR állomás) 35—61 (Avram Iancu tér), I. C. O. A.

LATOGASSAK

AZ ALIMENTARA

HELYI KERESKEDELMI SZERVEZET MOST MEGNYILT, KÖZTARSASAG-UTI KÖLÖNLEGES **ÁSVÁNYVIZ-ÜZLETÉL**

EGÉSZSÉGET VEDI, HA ÁSVÁNYVIZET FOGYASZT.

@@ hét filmjei

Dózsa György: július 26-ig: HIR-ALDÓZOTT (szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. Délelőtt 10 és 12 órákor matiné.

Nicolae Balcescu: július 31-ig: CSÁK VELED TANCOLOK (oszták film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. 11 órákor matiné.

I. L. Caragiale: július 28-ig: CAR ÉS ACS (szines német film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Herbák János: július 28-ig: A KET TENGERT TITKA (szines szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Ilyuság mozi: július 24-ig: HIR-ADÓ MÜSOR. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

SOLIDARITATEA (Gáji): július 25—28-ig: ELVESZETT SZERELEM. Előadások: hétköznap: 6 és 8 órákor, vasárnap: 4, 6 és 8 órákor.

Maxim Gorkij (Mikela): július 25—28-ig: ZENE BONYODALMAK. KAL. Előadások: hétköznap: 6 és 8 órákor, vasárnap: 4, 6 és 8 órákor.

TEBA (üzemi filmszínház): MEXIKÓI LANY. Előadások szombaton 12, 3.30, 5.30 és 8.30 órákor.

December 30 (üzemi filmszínház): MAKLOVIA (mexikói film). Előadások július 27—28-án.

Ugyanis az a helyzet, hogy a rakéta órási sebességgel mellett mind a sebesség, mind pedig az irány tekintetében a legnagyobb pontosságra van szükség. A legkisebb eltérés oda vezet, hogy a bolygó nem talál pályájára. Világos tehát, hogy az automatikusan irányított műszereknek hajszálnyi pontossággal kell működniük.

A jelentősi mesterséges bolygók nem térnek vissza a földre. Fokozatosan veszítenek sebességükből, alacsonyabban fekvő, vagyis sürűbb rétegekbe kerülnek és az aerodinamikus felmelegedés következtében elégnak. A tudósoknak tehát meg kell elégedniük azokkal az adatokkal, amiket a bolygó rádió közvetíti a földre. Ezek az adatok is igen értékesek, de bizonyos mértékig mégis csak korlátozottak, nem teljes értékűek. A tudósok és mérnökök éppen ezért mindent elkövetnek, hogy a lehető legrövidebb időn belül megoldást találjanak a bolygó visszatérésének problémájára.

Merészebb tervek is vannak már. Most kutatják annak lehetőségét, hogy utasokat szállító rakéta repüljön a világűrbe, hogy kiküszöböljék a Holdon, a Marson és más égitesteken. Távoli tervek ezek, de az ilyen irányú tudományos munkák értékét senki sem vonhatja kétségbe.

A tudomány és a technika nem áll egyhelyben, állandóan fejlődik. Szüntelenül fejlődik a légkéses, a reaktív repülés technikája is. Rövidesen a gyakorlatban is meggyőződhetünk erről.

Az aradi Bernát Andor gépjárató központ

ALKALMAZ 2 KEZI- ÉS DUKO-FESTŐ MUNKAST

A Nemzetközi Geofizikai Év egyik legjelentősebb tudományos eseménye a mesterséges bolygók utnakindítása lesz. Határokk lesz az általában a tudomány és technika fejlődésében: az ember győztesen kerül ki a föld vonzóerejével folytatott harcából.

A világ két ipariag legfejlettebb állama — a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok bejelentette, hogy mesterséges bolygókat indít útnak. Készen állnak, hogy a tudomány és rendkívüli vívmánya felbecsülhetetlen értékű hozzájárulást nyújt majd a föld, az atmoszféra, a világűr megismeréséhez, a világűrűhajózás problémáinak megoldásához.

A LEGTENGERT SOROJEBEN

A mesterséges bolygók megszerkesztése nagyarányú, igen sokoldalú tudományos kutatómunkát követel. Mint ismeretes, a légkéses repülés elméletének megalapítója Konsztantin Ciolkovszkij világűrű tudós és feltaláló volt. Ez az elmélet képezi ma az egész korszerű reaktív-technika alapját. A nagy tudós annak idején arról álmodozott, hogy egy állandóan működésben lévő observatóriumot épít, amely az atmoszférán túl a föld körül kering, akárcsak a hold.

A mesterséges bolygók közel utnakindításával ez az álomkép megvalósul.

Már évek óta rakéták segítségével kutatják, vizsgálják az atmoszférát. A Szovjetunióban erre a célra különleges szerkezetű rakétákat használtak. Ezek a rakéták sajátos kilövő mechanizmussal rendelkeztek, amely adott magasságban két, egyenként két méter hosszú és 40 cm. átmérőjű

Hírek Magyarországból

N. Sz. Hruscsov és N. A. Bulganyin vezetésével

Szovjet párt- és kormányküldöttség utazik augusztusban a Német DK-ba

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának és a Német Demokratikus Köztársaság kormányának meghívására Nyikita

Hruscsov és Nyikolaj Bulganyin vezetésével augusztus hónapban szovjet párt- és kormányküldöttség látogat el a Német Demokratikus Köztársaságba.

Megkezdődtek a szovjet—nyugatnémet megbeszélések

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ. A Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság kapcsolatának fejlesztése céljából megkezdődő tárgyalásokkal kapcsolatban R. Lahr külügyminiszter megbízottja nagykövet, az NSZK Moszkvában érkezett kormányküldöttségének vezetője, Julius 22-én megbeszélést folytatott V. Sz. Szejmonovval, a Szovjetunió helyettes külügyminiszterével és P. N. Kumikin-

nal, a Szovjetunió helyettes külügyminiszterével. R. Lahr javaslatára elhatározták, hogy a két ország kormányküldöttsége július 23-án közös megbeszélést tart.

Moszkvában közleményt adtak ki, amely szerint a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság kormányküldöttsége július 23-án a Külügyminisztérium Alekszej Tolso-

voj utcai épületében megkezdte tárgyalásait a két állam közti kapcsolat fejlesztésének érdekében. Az első ülésen az elnökök V. Sz. Szejmonov szovjet külügyminiszter-helyettes és R. Lahr nagykövet, a Német SzK küldöttségének vezetője beszédet mondtak, majd a két küldöttség megegyezett abban, hogy a két kormány közötti jegyzékváltás értelmében megvitatták a kereskede-

Megérkeztek az első vendégek a Fesztiválra

MOSZKVA. (Agerpres). A Fesztivál résztvevőinek első vonata július 23-án érkezett meg Moszkvába. Megérkezett a nyolcvan tagból álló magyar sportküldöttség. Ecuador és Mexiko küldöttségei, valamint a vietnámi ifjúsági küldöttség egyik csoportja.

Julius 21-én az Ifjú japán békeharcosok egyik csoportját utban Moszkva felé, Habarovszkban a város ifjúsága fogadta. Az indiai ifjúság küldöttségének egyik csoportja négy napot Üzbekisztánban töltött. India képviselői július 22-én repülőgépen Moszkvába utaztak.

Julius 22-én érkezett meg Egyesült Arab Emírségek nevű hajó az albán küldöttség 97 tagjával. A szíriai Latakija kikötőből kilőtt a Gruzia nevű motoroshajó, amely Egyiptom, Szudán, Yemen és más közel- és középkeleti országok ifjúságának több, mint ezer küldöttjét viszi a Szovjetunióba.

Julius 23-ig nyolcszázhatvanhat külföldi résztvevő érkezett Moszkvába a fesztiválra.

AZ OMÁNI HELYZET

LONDON. (Agerpres). Az alsóház július 23-i délutáni ülésén a leszerelési kérdés vitája előtt Lloyd külügyminiszter válaszolt a laburista képviselőknek az omani helyzettel kapcsolatban feltett kérdésekre. Lloyd külügyminiszter megemlítette, hogy Nagy-Britannia fegyveres erővel beavatkozott a Maszkati szultán mellett, akik — mint ismeretes — az angolok ültették trónra, angol fegyverek erejével tartották uralmon és aki ellen az omani törzsek fellázadtak. A külügyminiszter rámutatott arra, hogy a kormány szabadkezelt adott az e térségben lévő angol katonai hatóságoknak, tegyék meg a szükséges intézkedéseket. „Julius 23-án — mondotta Lloyd külügyminiszter — az angol katonai repülőgépek akcióba léptek a felkelő arab törzsek egyik állása ellen”.

Az angol külügyminiszter nem volt hajlandó részleteket közölni az omani térségben kialakult helyzetről. Több laburista képviselő az Egyesült Államoknak e térségben történő beavatkozására vonatkozó kérdést tette fel. Az Egyesült Államok ugyanakkor ki akarja használni Angliának a Maszkati hercegség bábszultánja ellen felkelő arab törzsek nemzeti felszabadító mozgalma kitűbebeszédese folytán előállított súlyos helyzetét. Az angol lapok, valamint egyes nyugati sajtóügynökségek, mint például a France Presse, rámutatnak arra, hogy Londonban állhatatosan tartják magukat azok a hírek, amely szerint a nagy amerikai kőolajártsaságok és különösen a közép-keleti érdekeltségű ARAMCO-konzern, igyekeznek befolyásolni a Perzsa-öböl környékén

fekvő területekre. Mint ismeretes, az itt lévő jelentős kőolajforrások jelenleg angol társaságok termelik ki. Az ide vonatkozó hírmagyarázatok különösen annak a jelentésnek a megjelenése után láttak nyomdaiesteket, hogy Londonban Lloyd külügyminiszter és az Egyesült Államok londoni nagykövete, Washingtonban pedig Dulles külügyminiszter és a washingtoni angol nagykövet folytatott megbeszéléseket. Bevan, a laburista párt egyik vezetője, a fenti hírmagyarázatokra hivatkozva, kérdést intézett a kormányhoz, nem lenne helyénvaló lépéseket tenni az Egyesült Államok kormányánál a Maszkati hercegség területén előállított helyzettel kapcsolatban. Lloyd külügyminiszter visszautasította Bevan javaslatát.

Ugyanaznap délután a Lordok Háza is megvitatta az omani helyzetet. Itt — mint a France Presse jelenti — sokkal hevesebb vita folyt, mint az alsóházban. Stansgate őrgóf, a laburista ellenzék képviselője azzal vádolta a kormányt, hogy angol csapatokkal „rohanta le” Maszkát és Oman területét. Lord Gosford külügyi államtitkár a kormány nevében Anglia és a Maszkati bábszultán közötti szerződésről igyekezett igazolni az angol katonai beavatkozást Maszkatban.

BEJRUT. (Agerpres). Libanoni sajtójelentések szerint az omani arab törzsek felkelése az angol gyarmati uralom elleni széleskörű nemzeti felszabadító mozgalom jellegét öltötte magára.

K. A. Fagerholm Leningrádban

LENINGRAD. (Agerpres). TASZSZ. K. A. Fagerholm, a finn parlament elnöke, aki a szovjet kormány meghívására feleségével és fiával a Szovjetunióban töltötte pihenőszabadságát, július 23-án Moszkvából Leningrádba érkezett.

Ugyanaznap délután K. A. Fagerholm megtekintette az Ermitázs múzeumot és a petrovdoreci parkokat. K. A. Fagerholm július 24-én hazautazott.

Brazíliai államférfiak érkeztek Moszkvába

Az Interparlamentáris Unió szovjet parlamenti csoportjának meghívására július 22-én brazíliai államférfiak érkeztek Moszkvába. A vendégek — Domingo Velasco, az Interparlamentáris Unió braziliai csoportjának elnöke és José Da Costa Paranhos szenátor.

WASHINGTON. (Agerpres).

Dulles amerikai külügyminiszter július 23-án beszédet mondott, amelyben az USA összes rádió- és televíziós állomásai közvetítették. Dulles ez alkalomból az Egyesült Államoknak a londoni leszerelési tárgyalásokon elfoglalt álláspontját ismertette. Az amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Államok a leszerelési tárgyalások fogalmát nem az USA, vagy a Szovjetunió, vagy más államok leszerelését, hanem csupán „egy fegyveres támadás veszélyének csökkentését” érti. „Mint Dulles mondotta, az atomfegyverkezési hajszát olyan sokba kerül, hogy ezt a terhet egyetlen ország sem viselheti el gazdasági életének veszélyeztetése nélkül, s a fegyverek bevetése egy általános háborúba őrési pusztításokat okozna; reméli — mondotta —, hogy lehetséges lesz ennek a veszélyét elkerülni.

Dulles magasztalta az Egyesült Államok állítólagos békepolitikáját, amelynek anyagi alapja — mint gondolta —, a nyugati katonai szö-

Az angliai autbusztársaságok alkalmazottainak sztrájkja

LONDON. (Agerpres). Az angliai, walesi és skóciai autbusz magántársaságok százezer dolgozója három nap óta sztrájkol. A sztrájkolók bérmeletét követelik. A szállítási vállalatok és más iparvállalatok dolgozói támogatják a sztrájkolókat.

A Coventry-i városi szállítási vállalat dolgozói július 21-én nagyszabású gyűlésen szolidaritásukat nyilvánították a sztrájkolókkal. A gyűlésen elfogadott határozat leszögezte, hogy a Coventry-i városi szállítási vállalat dolgozói teljes szolidaritást nyújtanak a sztrájkolókkal s erkölcsi és pénzügyi segítségben részesítik őket. A szolidaritás jeléül sztrájkba léptek a London melletti Southand-i gépkocsiszállítási vállalat munkásai is, akik szintén bérmeletet követelnek. A Mercey-völgyi autósállítási vállalat

dolgozói szintén beszüntették a munkát. A Lancashire-i bányász-nagygyűlés résztvevői, valamint a Worcesteri szakszervezeti tanács határozatban fejezték ki szolidaritásukat a sztrájkolókkal.

A munkáltatók minden eszközzel igyekeznek megakadályozni a sztrájkot s e célból sztrájkörkötözés folytatnak. A munkáltatókat egyébként a kormány is támogatja. A szállításiügyi minisztérium felfüggesztette azt a határozatát, amelynek értelmében csak külön erre a célra készült gépkocsikon és társasgépkocsikon lehet személyszállítást lebonyolítani. A szállítási dolgozók visszavetnek minden olyan kísérletet, amely a sztrájk megállítására irányul. Mint a Reuter hírügynökség jelenti, július 22-én Cardiffban összehívásra került a sor a rendőrség és a munkások között. A munkások ugyanis a város-

közi szállítási vonalakon közlekedő hat autbuszt megrongáltak, kilyukasztották gumibroncsaikat és cukrot, meg vizet öntöttek a gépkocsik benzintartályába.

A „Covent Garden” zöldség- és gyümölcs piac, valamint más négy londoni piac dolgozói már második hete sztrájkolnak. A sztrájkolók száma meghaladja a 8300-at. A dolgozók tiltakoznak az ellen, hogy a munkáltatók csökkenték bérüket. Mint a sajtó jelenti, július 22-én csatlakozott a sztrájkolókhöz 800 teherautósor is, akik a zöldséget és gyümölcsöt a kiskereskedőkhöz szállítják. A munkáltatóknak az a kísérlete, hogy megtörjék a sztrájkolók ellenállását, kudarcot vallott. Több piac sztrájkoló dolgozóit a munkáltatók bocsátással fenyegetik.

Dulles rádióbeszéde Amerika álláspontjáról a leszerelési tárgyalásokkal kapcsolatban

vetések léte, majd több ízben a Szovjetunió elleni támadásokra ragadtatta magát. Dulles azt állította, hogy az USA békés és reális politikát folytat a leszerelési kérdésben. Az USA külügyminisztere kijelentette, hogy az utóbbi időben a londoni tárgyalások lényegében megálltak, minthogy a szovjet küldöttség most „nagyobb realizmus” tanúsít, ugyanakkor azonban Dulles a leszerelés problémáinak megoldását ismét függővé tette a „nyugateurópai biztonság” kérdéséről és Németországnak egyesítéséről a Nyugat felételei szerint.

Ami az amerikai javaslatokat illeti — mint Dulles kijelentette —, ezek a javaslatok abból indulnak ki, hogy „esszerűtlen” csupán a Szovjetunió igényeire építeni, lemondani jelenleg a nukleáris fegyverek alkalmazásáról és kidolgozni egy olyan formulát, amely pontosan felméri

egyrészt a Szovjetunió, másrészt az USA és szövetségesei katonai erejét. Az amerikai javaslatokkal kapcsolatban Dulles kijelentette: az Egyesült Államok azt indítványozza a Szovjetunióknak, járuljon hozzá egy olyan megfelelő légi és szárazföldi felügyeleti rendszer létrehozásához, amely a Szovjetunió területén főlőtti ellenőrzés ellenében kiterjedne az Egyesült Államok egész észak-amerikai területére. Ezenkívül — mondotta Dulles —, mi beható tárgyalásokat folytatunk a kanadai kormánnyal arra vonatkozólag, hogy Kanada területét is bevonjuk az észak-amerikai felügyeleti övezetbe. Ugyanígy hajlandók vagyunk — jelentette ki Dulles —, egy korlátozottabb felügyeleti terület létesítését is megvizsgálni, például az északi területekre, vagy Európára vonatkozólag s ezt az övezetet fokozatosan kiterjeszteni.

Dulles a továbbiakban kidomborította, hogy az USA javaslatai értelmében, egy bizonyos határidő eltelével valamennyi ország lemondana a hasadó anyagoknak katonai célokra való előállításáról, a már meglévő nukleáris fegyverkészletet pedig fokozatosan békés célokra használnák majd fel. Dulles elismerte, hogy az USA a term nukleáris kísérleteknek egyelőre mintegy 10 hónapra való felfüggesztését is javasolja, noha köztudomású, hogy egy ilyen határidő a gyakorlatban nem jelenti a kísérletek beszüntetését, hanem csupán a kísérletek közötti amugyis elkerülhetetlen szünetet, ami nem vonja maga után a nukleáris fegyvergyártás felfüggesztését.

Dulles végül kijelentette: hajlandók vagyunk megkezdni a hagyományos fegyverzet és fegyveres erők csökkentését és szabályozását és más államokkal együtt egy olyan rendszert kidolgozni, amely biztosítékot nyújtana arra, hogy az interkontinentális távirányítású lövedékeket kizárólag békés és tudományos célokra használják fel.

Legújabb táviratok

Leszerelési vita az angol alsóházban

LONDON. (Agerpres). — Ismeretes, hogy az angol alsóház július 23-án délután kezdte meg a leszerelési vitáját.

Philip Noel-Baker laburista képviselő felszólalásában követelte, hogy az angol kormány tegyen meg mindent a magfegyver robbantási-kísérletek megszüntetésére vonatkozó nemzetközi egyezmény haladéktalan megkötéséért.

A vita során felszólalt Bevan laburista képviselő és éles bírálatot gyakorolt Nagy-Britannia kormányának a leszerelés kérdésében elfoglalt álláspontja felett.

Sajtóhírek szerint — hangoztatta Bevan — Nagy-Britannia állásfoglalása hozzájárul ahhoz, hogy nehézségek merültek fel a leszerelés kérdésében. Az angol nép mindinkább türelmetlenül várja, s tudja, hogy a magfegyverek tömegvilágosság és korántsem a nemzetvédelem eszközei.

Bevan ezután a leszerelési egyezmény megkötése elé egy egész sereg előzetes politikai feltételt szabó nyugati hatalmak állásfoglalására vonatkozóan kijelentette, hogy ez tulajdonképpen leszerelési döntőbíróvá teszi Nyugat-Németországot, mivel a nyugati hatalmak feltételei szerint a leszerelési egyezményt Németország egyesítése kérdésének megoldása kell, hogy megelőzze.

Bevan követelte, hogy a kormány tanulmányozza figyelmesen N. Sz. Hruscsovnak a nyugati csapatoknál a Német SzK-ból és a szovjet csapatoknál a Német DK-ból való egy időben történő kivonására vonatkozó javaslatát. „Nagy-Britanniának még azelőtt kell a kezdeményezést kezébe ragadnia, mielőtt Nyugat-Németország erősen felfegyverkezne és veszélyt jelentene a békére”.

Bevan nyilatkozata befejező részében kijelentette, hogy amennyiben a kormány nem hajlandó a leszerelési értekezleten kezdeményezni a magfegyver robbantási kísérletek megszüntetését és az atom leszerelést, úgy a laburista ellenzék felveti a bi-

zalmi kérdést a kormánnyal szemben.

A kormány nevében Selwyn Lloyd külügyminiszter válaszolt, aki — mint arra az United Press távirati ügynökség rámutat — igyekezett „megvédeni a kormányt a laburista ellenzék ama vádjától, hogy nem folytat őszinte politikát a leszerelési tárgyalásokon”. Az angol külügyminiszter kijelentette, hogy véleménye szerint az ENSZ leszerelési albizottsága londoni ülésének sikereket értek el.

Lloyd a konzervatív kormány politikájára vonatkozólag újra hangoztatta azt az angol nézetet, amely szerint az a tény, hogy Angliának hidrogén fegyvere van, eszköz „a támadás elrettentésére”. Lloyd külügyminiszter nyilatkozatából kitűnik, hogy az angol kormány a nukleáris fegyverek tényleges eltiltását illetően, bár elvileg széleskörű leszerelési egyezmény megkötését hangoztatja, a gyakorlatban azt állítja, hogy „egyelőre nehéz megvalósítani egy ilyen egyezményt”. Lloyd e tekintetben a magfegyver robbantási-kísérletek felfüggesztésére és a magfegyver kísérletezése feletti ellenőrzés létesítésére vonatkozó „részleges egyezményről” tett csupán említést.

Az ülésen felszólalt MacMillan miniszterelnök, aki biztosította a parlament tagjait, hogy a kormánynak Nagy-Britannia katonai rendszeréről vonatkozó ugynevezett „újraszervezési terve” nem jelenti azt, hogy Anglia jelentős mértékben csökkentli haderejét.

A laburista ellenzék az ülés folyamán azt a javaslatot jegyezte be, hogy Nagy-Britannia minden feltétlen nélkül szüntesse be a magfegyver robbantási kísérleteit. A konzervatív kormány nem volt hajlandó elfogadni a javaslatot. A laburista párt az ülés végén a konzervatív kormány politikáját bíráló határozati javaslatot terjesztett a parlament elé. A javaslatot 322 szavazattal 262 ellenében elvetették.

Nehru miniszterelnök elítélte a „hidegháborút”

DELHI. (Agerpres). A TASZSZ jelenti: Nehru miniszterelnök a parlament ülésén határozottan elítélte a „hidegháborút”, ami — mint hangoztatta — a nemzetközi kapcsolatok jelenlegi föltétele.

India külpolitikájával kapcsolatban Nehru kijelentette, hogy India igyekszik békés külpolitikát folytatni.

A közép-keleti helyzetre vonatkozóan hangoztatta, hogy az egyelőre továbbra is feszült. Erélyesen elítélte a katonai szövetségek politikáját, különösen pedig a bagdadi paktumot, amely — mint hangsúlyozta — a világ e táján előállított súlyos helyzet oka.

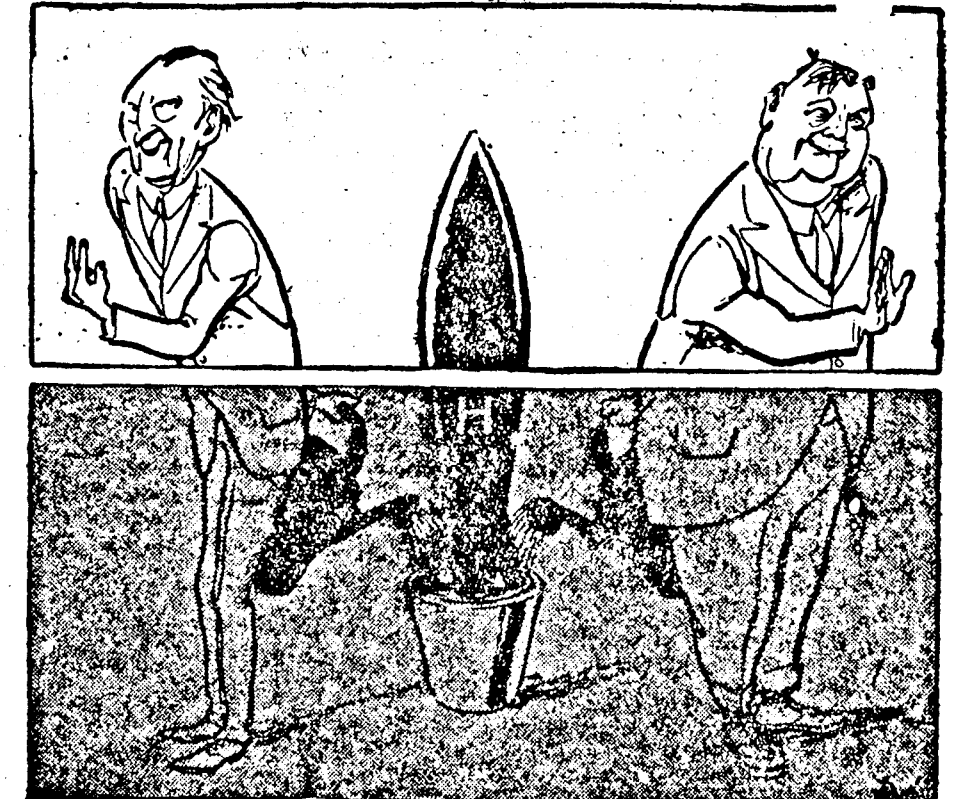
Nehru határozottan elítélte a magfegyver robbantási kísérleteket. Reményt fejezte ki, hogy a nagyhatalmak megegyezésre jutnak a nukleáris háború eltiltásának, valamint a magfegyver robbantási-kísérletek megszüntetésének kérdésében.

A miniszterelnök ezután az indiai-pakisztáni kapcsolatokkal foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy a Pakisztánnak nyújtott katonai segély bonyolultítja a két ország közötti vitás kérdések megoldását.

Amerika-ellenes tüntetések a Fülöp-szigeteken

MANILA. (Agerpres). — Mint ismeretes, a Fülöp-szigeteken állomásozó amerikai csapatok két tagja tavaly súlyos szerencsétlenséget idézett elő. Az amerikai hatóságok visszautasították azt a követelést, hogy a két amerikai katonát a Fülöp-szigeti bíróság ítéljezek. Ez a tény az Associated Press jelentése szerint, elkeseredett tiltakozást váltott ki az egész országban.

A Fülöp-szigetek jogi köreinek képviselői kijelentették, hogy felelősséget nyújtanak be a nemzetközi bírósághoz. Vasárnap reggel az Egyesült Államok nagykövetsége előtt őrési méretű tiltakozó nagygyűlés zajlott le, melynek keretében számos felszólaló követelte, hogy a két amerikai katonát a Fülöp-szigeti törvény-szék ítéljezek.

Adenauer: Leszerelés? Természetesen én mellett vagyok. Azonban a tárgyalások két éven belül nem járnak eredménnyel.

Strauss: Csak semmi nyugtalanság. Még két esztendő eltelik, amíg a Bundeswehr atomfegyverrel rendelkezik.